

prima instanță: Gh. Balan
instanța de apel: L. Bulgac, D. Manole, G. Dașchevici

dosarul nr.2rc-262/17

DECIZIE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova”,

în pricina civilă la cererea depusă de FCP „Elpo” SRL împotriva Serviciului de aprovizionare tehnico-materială, filiala Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, prin care apelul declarat de Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” a fost restituit ca nemotivat și netimbrat

c o n s t a ț ă:

La 04 martie 2016, FCP „Elpo” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de aprovizionare tehnico-materială, filiala Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii a indicat că, conform facturilor fiscale, a livrat bunuri Serviciului de aprovizionare tehnico-materială, filiala Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” în valoare de 92 100,60 lei. Pârâtul însă nu a achitat costul bunurilor care i-au fost livrate.

Astfel, invocă reclamantul că, potrivit art. 619 alin. (1) Cod Civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Astfel, la caz, dobânda de întârziere calculată pe perioada 20 noiembrie 2015 - 31 martie 2016 conform ratei BNM constituie suma de 8 036,73 lei.

Ulterior, la 19 noiembrie 2015, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă FCP „Elpo” SRL a expediat în adresa pârâtului reclamația nr. 13/RR, la care nu a primit nici un răspuns.

La 23 mai 2015 FCP „Elpo” SRL a înaintat cerere prin care a micșorat cuantumul pretențiilor în partea achitării datoriei în legătură cu faptul că serviciul de aprovizionare tehnico-materială, filiala Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova”, a achitat datoria în mărime de 92 100,6 lei.

Cere reclamantul încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 10 264,80 lei, taxa de stat în mărime de 3072,58 lei, cheltuielile de executare în sumă de 2 480 lei și 65 lei pentru extrasul eliberat de către Camera Înregistrării de Stat, în total suma de 15 882, 38 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 27 iulie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind respinsă ca executată pretenția FCP „Elpo” SRL cu privire la încasarea datoriei în sumă de 92 100,60 lei. În rest cerințele reclamantului au fost admise.

La 24 august 2016 serviciul de aprovizionare tehnico-materială, filiala Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova”, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de serviciul de aprovizionare tehnico-materială, filiala Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova”, și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 232,10 lei, stabilindu-i un termen de până la 19 ianuarie 2017 ora 10:00, pentru lichidarea neajunsurilor menționate.

S-a explicat apelantei că în cazul neprezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 apelul declarat de Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” a fost restituit ca nemotivat și netimbrat.

La 08 februarie 2017 Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea pricinii în instanța de apel pentru examinarea în fond a pricinii.

În motivarea cererii de recurs Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” a indicat că încheierea contestată este ilegală și neîntemeiată, prin ce i se încalcă dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 alin. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Menționează recurentul că prin aceasta a fost privat de dreptul la apărare, fiindu-i îngădit astfel accesul la justiție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele dosarului atestă faptul că, copia încheierii din 19 ianuarie 2017 a fost expediată recurentului la 23 ianuarie 2017 (f.d. 96), însă la materialele cauzei lipsește și dovada de recepționare a acesteia. Recurentul susține ca a făcut cunoștință cu încheierea contestată la 31 ianuarie 2017.

În circumstanțele date, recursul declarat la 08 februarie 2017, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 19 ianuarie 2017 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de restituire a cererii de apel - motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că, apelantul la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 27 iulie 2016, nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, iar instanța de apel prin încheierea din 14 noiembrie 2016 nu a dat curs cererii de apel, apelantului fiindu-i acordat termen pînă la data de 19 ianuarie 2017, ora 10:00, pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 232,10 lei (f.d. 86-87), iar la 19 ianuarie 2017 a restituit cererea de apel declarată de Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” ca fiind nemotivată și netimbrată.

La adoptarea încheierii recurate instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC.

Astfel, Colegiul constată legalitatea încheierii recurate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în speță nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Constată Colegiul că, încheierea din 14 noiembrie 2016, a fost remisă în adresa apelantului fiind recepționată de către acesta la data de 01 decembrie 2016, conform avizului de recepție (f.d. 89).

Prin urmare, dreptul apelantului Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” de a prezenta apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat a expirat la data de 19 ianuarie 2017, ora 10-00.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) CPC, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În acest sens, instanța de apel corect a conchis că, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

În aceeași ordine de idei, Colegiul specifică că instanța de apel nu a îngădit dreptul apelantului Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” de acces liber la justiție și a întreprins măsurile necesare în vederea aducerii la cunoștința apelantului în cauză a încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2016.

Sub aceste aspecte Colegiul notează că, CEDO în jurisprudența sa, promovează cu consecvență cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Ham versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Subsidiar, Colegiul apreciază că apelantul era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii lui, avînd în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de nelămurire.

Or, în speță a fost stabilit un termen cu referire la o dată calendaristică și oră exactă pentru efectuarea actului de procedură – depunerea apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat.

În acest context, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel, or, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile de a înlătura neajunsurile la cererea de apel, respectiv, acțiunile apelantului reprezintă o încălcare a prevederilor legale imperative.

Aceste norme juridice poartă un caracter imperativ, fapt ce impune instanța de apel la obligația de restituire a cererii de apel în cazul în care apelantul, în interiorul termenului fixat, nu a prezentat dovada că a înlăturat neajunsurile menționate.

Remarcă Colegiul că, potrivit art. 61 alin. (1) CPC, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, este cert stabilit că, în interiorul termenului fixat, apelantul nu a înlăturat neajunsurile apelului și nu a prezentat apelul motivat.

În același timp, instanța de recurs respinge argumentul recurentului precum că a întîrziat cîteva minute la ședința stabilită pentru data de 19 ianuarie 2017 ora 10:00, la Curtea de Apel Chișinău pentru înlăturarea neajunsurilor indicate or, recurentul-apelant a avut timp suficient pentru a se conforma dispozițiilor instanței de apel, iar argumentul invocat, nu poate fi reținut ca temei plauzibil pentru justificarea neprezentării în termen a cererii de apel motivate.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților de a se conforma dispozițiilor instanței de apel, sub sancțiunea restituirii apelului.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” .

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, în pricina civilă la cererea depusă de FCP „Elpo” SRL împotriva Serviciului de aprovizionare tehnico-materială, filiala Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea datoriei și dobînzii de întîrziere.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadî

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat